

Informační zpravodaj

NÁRODNÍ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA Interoperabilita železniční infrastruktury

Význam a přínos zahraničních stáží organizovaných v rámci projektu IRICoN

Studium na fakultě dopravní, ČVUT v Praze, by mělo být klíčem k úspěšnému naplnění budoucích cílů v praktickém životě. K tomuto poslání vysoká škola nabízí paletu znalostí z oblasti teorie. Ovšem následná konfrontace s praktickým životem nám ukáže, že neustálé vzdělávání je životní nutností.

Evropská unie si je tohoto faktu vědoma a rozhodla se podpořit vybrané studenty v rámci programu investice do rozvoje vzdělávání a vaší budoucnosti projektem **IRICoN**.

Na zahraniční stáž byli vybráni dva studenti z fakulty dopravní, ČVUT v Praze, byl jsem to já, Martin Kobosil a kolega Tomáš Pařil. Měli jsme spolu s kolegou to štěstí, že jsme se v rámci tohoto projektu mohli podívat i na praktickou stránku věci a zúčastnit se zahraniční stáže u instituce **Prometni Institut v Lublani pod záštitou VUZ**.

Prometni Institut je organizace spadající pod **národní společnost Slovinské železnice**. V jeho působnosti je výzkum a řešení veškerých dopravních problémů v celém Slovinsku, jako i dopravních projektů koofinancovaných Evropskou unií. Jejich specializace je orientována především na železniční dopravu, ale řeší problémy i ostatních druhů dopravy. Manažerem institutu je pan Dr. Peter Verlič, který se postaral o průběh naší stáže a připravil pro nás program na celý týden.

Program byl sestaven z exkurzí do reálných podniků z oboru dopravy a byl pečlivě připraven tak, aby obsáhl všechny druhy dopravy a celá stáž poskytla komplexní pohled na dopravní problematiku Slovinska. Program začínal v pondělí 10. 11. a trval až do pátku 14. 11. 2014. Každý den nás doprovázel jeden ze zaměstnanců Prometni Institut.

V pondělí nás pan Dr. Peter Verlič a jeho kolegové seznámili s chodem institutu a představili nám v úvodní prezentaci většinu problémů týkajících se dopravních systémů ve Slovinsku. První exkurze byla naplánována již na pondělní odpoledne. Byla nám umožněna zajímavá prohlídka řídicího centra hlavního nádraží v Lublani. V rámci prohlídky jsme měli možnost nahlédnout do řídicích kabin několika železničních vozidel.

Obr. 1: Úvodní prezentace v Prometni Institut (pondělí)

Druhý den byl ve znamení železniční dopravy. V průběhu dopoledne jsme si prohlédli celkové zázemí a depo železničních vozidel v Lublani. Depo je rozčleněno do dvou hal, jedna je určena pro motorovou trakci a druhá pro trakci elektrickou. V tomto depu se uskutečňuje servis a údržba všech tažných vozidel Slovinských železnic. Odpoledne následovala prohlídka seřadiště nákladních vlaků, které je situováno nedaleko Lublaně.

Obr. 2: Depo železničních vozidel v Lublani (úterý)

Ve středu jsme navštívili zázemí a depo Lublaňského dopravního podniku (LPP). Místní zaměstnanci nám ukázali vše od řízení, organizaci a plánování až po depo vozidel. Obsluha města Lublaň je zajištěna pouze autobusy a se zaměstnanci LPP jsme vedli dlouhé diskuze na problematiku preference MHD, cyklistické dopravy a obsluhu území obecně. V odpoledním programu byla návštěva organizace, která se zabývá zpracováním dopravních projektů ve Slovinsku pro Evropskou unii.

Ve čtvrtek nás zaměstnanec Prometni Institut zavezl do mezinárodního přístavu ve městě Koper. Zde nám byla umožněna základní prohlídka přístavu s místním zaměstnancem a nechyběly ani diskuze na téma mezinárodní a multimodální přepravy.

Poslední den, v pátek, jsme společně s Dr. Verličem navštívili řízení letového provozu na Lublaňském letišti. Zde nám byl poskytnut komplexní výklad o řízení letového provozu a jeho nutném zázemí. Provedli nás sály s výpočetní technikou, která je logicky zapojená redundantně z pochopitelného důvodu dosažení vyšší bezpečnosti leteckého provozního systému.

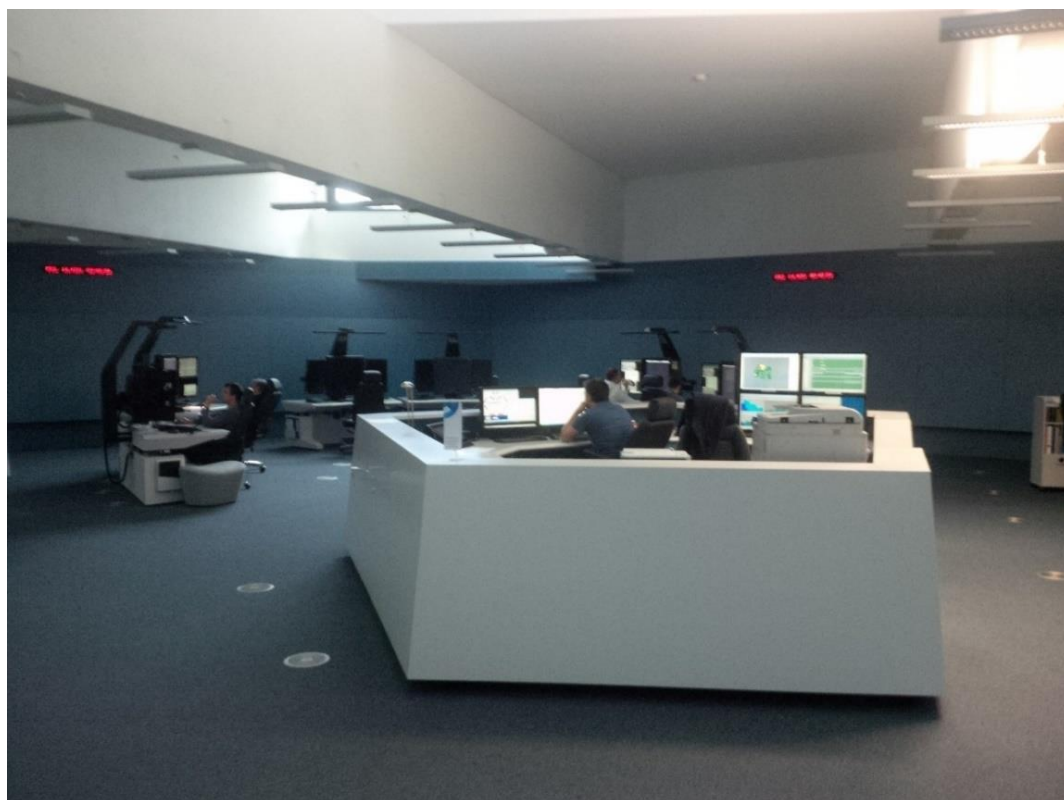
Exkurze nebyly nikterak časově, ani fyzicky náročné. Program nám dával dostatek času vše prodiskutovat s místními zaměstnanci a vše si řádně prohlédnout. Značnou výhodou bylo to, že jsme byli vždy doprovázeni jedním ze zaměstnanců Prometni Institut, který o nás pečoval s typicky Slovinskou pohostinností. Program mohl být libovolně modifikován podle našich přání a představ a zahrnoval vždy polední oběd, kde jsme ochutnávali nejrůznější speciality místní kuchyně. Každý večer byl následně věnován poznávání kultury, historie a krás hlavního města.

Obr. 3: Přístav Koper celkový pohled (čtvrtek)

Obr. 5 : Přístav Koper - pohled na kontejnerové překladiště (čtvrtek)

Obr. 4 - pracoviště řízení letového provozu letiště v Lublani (pátek)

Stáže si velmi cením a hodnotím jako velice úspěšnou a to jak z pohledu seznámení se s dopravními systémy a technikou, tak také i z hlediska poznání kultury a obyvatel Slovinska. Byl nám předložen komplexní popis veškerých dopravních problémů ve Slovinsku. Mnohonásobně jsme si rozšířili poznatky o praktické stránce působení v dopravních systémech, probíhala diskuze na téma odstranění dopravních problémů a došlo i k výměně kontaktů za účelem budoucí pracovní komunikace.

Seznámili jsme se s odbornou problematikou a podívali se na velice zajímavá místa, kam se běžně člověk nedostane. Už takto výjimečný program byl doprovázen poznáním slovinské kultury, hlavního města a zejména dobrosrdečnosti místních obyvatel. Tato zkušenost byla nejen přínosem pro můj akademický a následný praktický život, ale zároveň mi poskytla i silný osobní zážitek, který je pro mě velkou motivací pro následné studium na vysoké škole.

Autor příspěvku: Bc. Martin Kobosil

Stáž byla hrazena z projektu IRICON reg. č. CZ.1.07/2.3.00/20.0176

Síť kompetence pro interoperabilitu železniční infrastruktury
Interoperability of Railway Infrastructure Competence Network
IRICoN
Financováno z projektu ESF CZ.1.07/2.3.00/20.0176

Jednání mezi zástupci Technologické platformy a profesorem Clive Robertsem z Univerzity Birmingham dne 20. 1. 2015 na Zkušebním centru VUZ Velim

Ve školicím středisku Zkušebního centra VUZ Velim se dne 20. 1. 2015 uskutečnilo pracovní setkání vybraných členů Technologické platformy a dalších českých železničních odborníků s profesorem Clive Robertsem z Univerzity Birmingham. Cílem jednání bylo navzájem se informovat o aktivitách a zaměření členů Technologické platformy a Univerzity Birmingham a nalézt potenciál vzájemné spolupráce při řešení evropských projektů.

Za českou stranu se jednání zúčastnili Ing. Jindřich Kušnír (MD ČR), prof. Ing. Ondřej Jiroušek, Ph.D. (ČVUT), prof. Ing. Josef Jíra, CSc. (TP/ČVUT), Ing. Bohuslav Dohnal (TP), Doc. Ing. Tomáš Brandejský, CSc. (ČVUT), Ing. Ivo Malina, CSc. (TP), Ing. Richard Svoboda, Ph.D. (VUT Brno), Ing. Danuše Marusičová (ACRI), Ing. Radek Čech, Ph.D. (SŽDC), Ing. Radim Brejcha (SŽDC), Ing. Jaroslav Grim, Ph.D. (VUZ), Ing. Petr Kaván, Ph.D. (VUZ), Ing. Jaroslav Vašátko (VUZ) a Mgr. Kamila Hušnerová.

Jednání zahájil Ing. Jaroslav Grim, Ph.D., který uvítal pana prof. Robertse a ostatní účastníky jednání na půdě Zkušebního centra VUZ Velim s tím, že na závěr jednání bude uvedena prezentace o VUZ a zorganizována exkurze po ZC VUZ Velim.

Poté se ujal slova prof. Ondřej Jiroušek, který byl pověřen moderováním celého průběhu jednání s prof. Robertsem. Na úvod ve své prezentaci seznámil prof. Robertse s aktivitami a výzkumnými kapacitami ČVUT Praha a dalších českých univerzit – VUZ Brno a Univerzity Pardubice.

Obr. 7: prof. Roberts prezentuje Birmingham Centre for Railway Research and Education

Následně prof. Roberts seznámil účastníky s aktivitami a profesním zaměřením University Birmingham. Universita Birmingham je jednou z největších universit v Evropě se zaměřením na železniční výzkum a vzdělávání. Spolupracuje s mnoha podobnými universitami a organizacemi ve světě, např. v Číně, Japonsku, Indii, USA, Francii atd. Konkrétní profesní zaměření University Birmingham je velice široké a bylo pro české účastníky jednání velice inspirativní.

V další prezentaci zástupci SŽDC Ing. Radek Čech a Ing. Radim Brejcha seznámili prof. Robertse s železniční sítí ČR a prioritními cíli SŽDC při jejím rozvoji. Prioritními cíli SŽDC jsou například - zvyšování spolehlivosti této sítě, využívání nových technologií a metod při údržbě a diagnostice tratí, analýza a homogenizace napájecích systémů, zajišťování bezpečnosti železničního provozu při zvyšování rychlosti až do výše 200 km/hodin, otázka zvyšování kapacity tratí a další. Tato problematika byla vzhledem k profesionálnímu zaměření University Birmingham pro prof. Robertse velice zajímavá.

Obr. 8: Zástupci členů a partnerů TP v prostorách Zkušebního centra VUZ Velim

Poté byla pozornost zaměřena na konkrétní spolupráci ČVUT Praha a University Birmingham na projektu dle výzvy MG 2015 8.4. a, programu HORIZON 2020, pod názvem „Komplexní řízení, síťová pružnost a programové využití infrastrukturních inovací“. Pro řešení projektu bylo na základě jednání UIC a ERFTC založeno konsorcium, jehož členem je ČVUT Praha i Universita Birmingham. Byla vytvořena základní struktura projektu s rozdělením na jednotlivé řešitelské oblasti – balíčky (WP). Prof. Jiroušek ve své prezentaci vysvětlil záměry ČVUT Praha při řešení jednotlivých navržených pracovních oblastí – balíčků (WP) tohoto projektu. Komentář k možnostem zapojení do řešení jednotlivých pracovních balíčků přidal i prof. Roberts. Konkrétní jednání o zapojení jednotlivých členů konsorcia do tohoto projektu proběhne v několika následujících týdnech. Prof. Jiroušek a prof. Roberts si přislíbili spolupráci a koordinaci při zapojování obou universit do řešení projektu.

Na závěr pracovního setkání Ing. Jaroslav Grim, Ph.D. uvedl prezentaci o VUZ a především o Zkušebním centru VUZ Velim. Uvedl základní informace o obou zkušebních železničních okruzích, o dynamickém stavu pro testování komponent kolejových vozidel, o napájecí stanici poskytující čtyři základní evropské trakční soustavy, o halách pro přípravu zkoušek a školicím středisku. Následně byla zorganizována exkurze po zkušebním centru. Byla navštívena hala Dynamického stavu pro testování komponent železničních kolejových vozidel, hala pro přípravu zkoušek (HPZ II) a hlavní administrativní budova s modelem kolejiště zkušebního centra.

Po návratu z exkurze proběhla závěrečná diskuse, na které byly vyhodnoceny dosažené výsledky jednání. Prof. Roberts konstatoval, že pracovní setkání bylo velice přínosné a přináší dobrý základ pro zahájení budoucí spolupráce mezi Universitou Birmingham, ČVUT Praha a dalšími českými

universitami. Současně ocenil parametry ZC VUZ Velim s možností jeho využití pro testování v rámci řešení evropských projektů.

Po ukončení diskuse Ing. Grim, Ph.D., poděkoval všem účastníkům za aktivní přístup při tomto pracovním setkání, popřál prof. Robertsovi šťastnou cestu domů a vyjádřil naději na zahájení vzájemné spolupráce.

Autor příspěvku: Ing. Jaroslav Vašátko

Síť kompetence pro interoperabilitu železniční infrastruktury
Interoperability of Railway Infrastructure Competence Network
IRICoN
Financováno z projektu ESF CZ.1.07/2.3.00/20.0176

17. Zasedání předsednictva Správní rady technologické platformy **„Interoperabilita železniční infrastruktury“**

Dne 21. 1. 2015 se uskutečnilo 17. Zasedání předsednictva Správní rady naší technologické platformy, které vyhodnotilo současný stav a stanovilo záměry činnosti v roce 2015, které budou projednány na 17. zasedání Správní rady dne 4. 3. 2015

V roce 2014 dosáhla naše TP významných výsledků, které byly umožněny dobrou prací členů vedení, sekretariátu, realizačních týmů projektů a finanční podporou Řádných členů.

Byla ukončena naše účast v projektu TP – pokračování (OP PI), dále v projektu POSTA (OP VK) a je úspěšně realizován projekt IRICoN (OP VK).

Bylo podpořeno kolem 1 500 studentů a pedagogů VŠ, pracovníků ve vývoji a výzkumu členů TP, kterým byla ukázána jejich možná odborná perspektiva v oblasti železničního stavebnictví a průmyslu v České republice a na mezinárodní úrovni.

Po ekonomické stránce se dá vyhodnotit, že každá vložená koruna členských příspěvků se ročně zhodnotila 20 krát a tento zisk se zpětně vrátil jako investice do vzdělávání a odborné přípravy budoucích realizačních kapacit našich průmyslových členů.

Na národní úrovni se stala TP členem organizací (Národní inovační platforma, Odborná tematická skupina Programového výboru EU pro dopravu, Referenční skupina Shift2Rail, projekt Foster Rail a další), které mají vliv na směřování témat a projektů na národní a evropské úrovni.

Významným výsledkem naší práce je uzavření pracovních kontaktů s národními technologickými platformami Španělska (PTFE), Švédska (KTH) a Slovenska (PSKD), které jsou zdrojem spolupráce univerzit a společností na tématech a projektech.

Na národní úrovni podstatně povýšila naše spolupráce s MD ČR a SŽDC, s.o.

Od 16. Zasedání Správní rady dne 12. 11. 2014 do dnešního dne byly splněny závěry jejího usnesení.

Hlavní úkoly následujícího období jsou:

- uskutečnit v měsíci únor 17. Zasedání SR,
- přijmout úsporný režim činnosti,
- připravit obsahové a organizační záměry účasti TP v OP PIK a OP VVV,
- aktualizovat a zpracovat Implementační akční plán TP,
- připravit a zúčastnit se projektů v evropském Programu HORIZON 2020 a Shift2Rail,
- organizační strukturu TP přizpůsobit Záměrům udržitelnosti projektů POSTA a IRICoN a požadavkům „Záměru činnosti TP v roce 2015“,
- vyhodnotit výsledky v projektu TP – prodloužení, zpracovat a předat závěrečné dokumenty na MPO.

Autor příspěvku: Ing. Bohuslav Dohnal, Výkonný ředitel TP IŽI

Operační programy České republiky pro období 2014-2020 a jejich realizace

Rok 2015 je významný pro realizaci Operačních programů (OP) České republiky tím, že po delším procesu vyjednávání je vytvořen reálný předpoklad pro jejich zahájení.

Jedním z důležitých OP pro naši Technologickou platformu (TP) a naše členy je OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) v gesci Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky a agentury CzechInvest.

Na základě předcházejících aktivit národních technologických platforem (včetně naší TP) jsme se stali součástí podpory z **OP PIK v Prioritní ose 1 – program Spolupráce**.

K přípravě a podání žádosti do tohoto programu bude ustanoven u TP Realizační tým a problematika obsahu projektu bude projednána dne 4. 3. 2015 na 17. Zasedání Správní rady.

Potřebné údaje o obsahu OP PIK jsou na webových stránkách CzechInvestu – zejména jeho popis z prosince 2014 a Předběžný harmonogram výzev pro OP PIK na rok 2015 (pozn. kopie harmonogramu byla rozeslána emailem 23. 1. 2015 členům Správní rady).

Doporučujeme členům TP seznámení se v předstihu s těmito informacemi a sledovat další oznámení CzechInvestu o konání přípravných seminářů v nejbližší době.

Obdobně toto sledování doporučujeme na stránkách Ministerstva mládeže a tělovýchovy k OP Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV).

Autor příspěvku: Ing. Bohuslav Dohnal, Výkonný ředitel TP IŽI